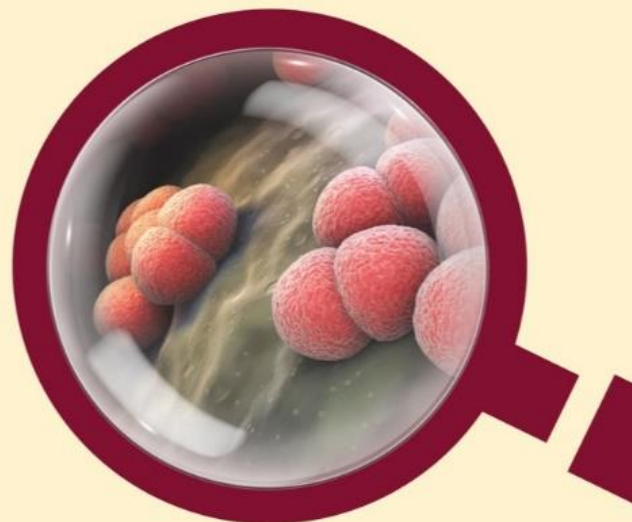

Những điều cần biết về bệnh do NÃO MÔ CẦU

Bệnh do não mô cầu là một **bệnh nhiễm vi khuẩn cấp tính**, đưa đến nhiễm trùng máu và viêm màng não. Đây là bệnh lây qua **đường hô hấp** khi tiếp xúc gần và có khả năng **gây thành dịch**. Bệnh thường để lại **di chứng nặng nề** như chậm phát triển tinh thần, điếc, khuyết tật do mất chi. Tỷ lệ tử vong có thể từ 5 - 15%.

Triệu chứng

Các triệu chứng bệnh đa dạng, tuy nhiên có **hai triệu chứng thường gặp nhất của bệnh là sốt và ban xuất huyết hoại tử** (còn gọi là tử ban).

- Sốt cao đột ngột, có thể rét run, ho, đau họng, mệt mỏi, nhức đầu, buồn nôn, nôn, cổ cứng.
- Ban hoại tử xuất huyết hình sao màu đỏ thẫm, có thể kèm hoại tử trung tâm hoặc kèm bóng nước, ban xuất hiện vùng hông, chi dưới, lan nhanh toàn thân.

Đường lây

Bệnh **lây truyền qua đường hô hấp**, chủ yếu do hít phải dịch tiết mũi, hắt, họng bắn ra từ người mang vi khuẩn (người bệnh và người lành mang trùng).

Đối tượng dễ mắc bệnh

Bệnh có thể gặp ở mọi lứa tuổi, thường gặp nhất là **trẻ dưới 5 tuổi, thanh thiếu niên từ 14 đến 20 tuổi**, những người sống trong khu vực **tập thể đông người** (nhà trẻ, trường học, chung cư, ...) và **người bị suy giảm miễn dịch**.

Cách phòng bệnh

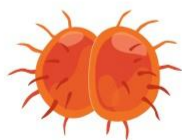
- **Chủ động tiêm vắc xin phòng bệnh não mô cầu** tại các cơ sở y tế cho trẻ từ 2 tuổi trở lên và người lớn 1 liều duy nhất, tiêm nhắc mỗi 3 năm.
- **Dự phòng bệnh sau tiếp xúc với bệnh nhân não mô cầu**: dùng kháng sinh uống theo chỉ định của bác sĩ chuyên khoa.
- **Phòng bệnh chung**:
 - Đeo khẩu trang khi tiếp xúc với người có triệu chứng hô hấp như ho, sổ mũi, hắt xì ...
 - Thực hiện tốt vệ sinh cá nhân: rửa tay thường xuyên bằng xà phòng, súc miệng, họng bằng các dung dịch sát khuẩn mũi họng thông thường.
 - Ăn uống đủ chất dinh dưỡng, luyện tập, nâng cao thể trạng.
 - Thực hiện tốt vệ sinh, thông thoáng khí nơi ở và nơi làm việc.
- **Khi phát hiện dấu hiệu nghi ngờ mắc bệnh** cần đi khám hoặc thông báo ngay cho cơ quan y tế gần nhất.

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ BỆNH NÃO MÔ CẦU

Hỏi và đáp (phần 1)

Não mô cầu là bệnh gì?

Não mô cầu là một bệnh truyền nhiễm cấp tính do vi khuẩn *Neisseria meningitidis* gây ra. Vi khuẩn này gây ra nhiều thể bệnh từ nhẹ đến nặng như gây viêm màng não mủ hoặc nhiễm trùng huyết trong đó có thể tối cấp, diễn tiến rất nhanh trong vài giờ có thể gây tử vong.

Bệnh lây truyền như thế nào?

Con người là ổ chứa mầm bệnh duy nhất. Theo nhiều nghiên cứu cho thấy có khoảng 10 – 20% người trong cộng đồng là người lành mang vi trùng. Bệnh lây qua giọt bắn từ người bệnh hoặc người lành mang vi khuẩn khi ho, hắt hơi, nói chuyện gần hoặc dùng chung đồ cá nhân. Người sống chung nhà, ở ký túc xá, nhà trọ, làm việc chung là những đối tượng dễ bị lây.

Ai dễ bị mắc bệnh?

Mọi người đều có thể mắc bệnh, nhưng sống ở nơi tập trung đông người như ký túc xá, doanh trại... có nguy cơ mắc bệnh cao hơn.

Bệnh có biểu hiện như thế nào?

Triệu chứng bao gồm: sốt cao đột ngột, đau đầu, buồn nôn, nôn, cứng cổ, lơ mơ, có thể có tử ban (nốt đỏ bầm tím, lan nhanh trên da). Ở thể nặng, bệnh có thể gây sốc nhiễm trùng, tổn thương đa cơ quan, hôn mê và dẫn đến tử vong nhanh trong vòng 24 giờ.

NHỮNG ĐIỀU CẦN BIẾT VỀ BỆNH NÃO MÔ CẦU

Hỏi và đáp (phần 2)

Bệnh có điều trị được không?

Có. Nếu được phát hiện sớm, điều trị bằng kháng sinh đặc hiệu, nhiều trường hợp có thể khỏi bệnh hoàn toàn.

Làm sao để phòng bệnh?

Bệnh lây qua giọt bắn nên cần thực hiện các biện pháp phòng bệnh như:

1. Giữ vệ sinh nơi ở, giữ thông thoáng nơi ở, nơi làm việc.
2. Giữ vệ sinh cá nhân: rửa tay thường xuyên bằng nước và xà phòng; không khạc nhổ nơi công cộng; che kín mũi miệng khi ho, hắt hơi.
3. Đeo khẩu trang khi mắc bệnh hoặc khi tiếp xúc gần người mắc bệnh/người nghi bệnh; đặc biệt khi đến bệnh viện/phòng khám.
4. Nếu tiếp xúc gần với người bệnh do não mô cầu, cần thông báo với nhân viên y tế địa phương để được hướng dẫn và tư vấn các biện pháp dự phòng.
5. Tiêm vắc xin phòng bệnh.

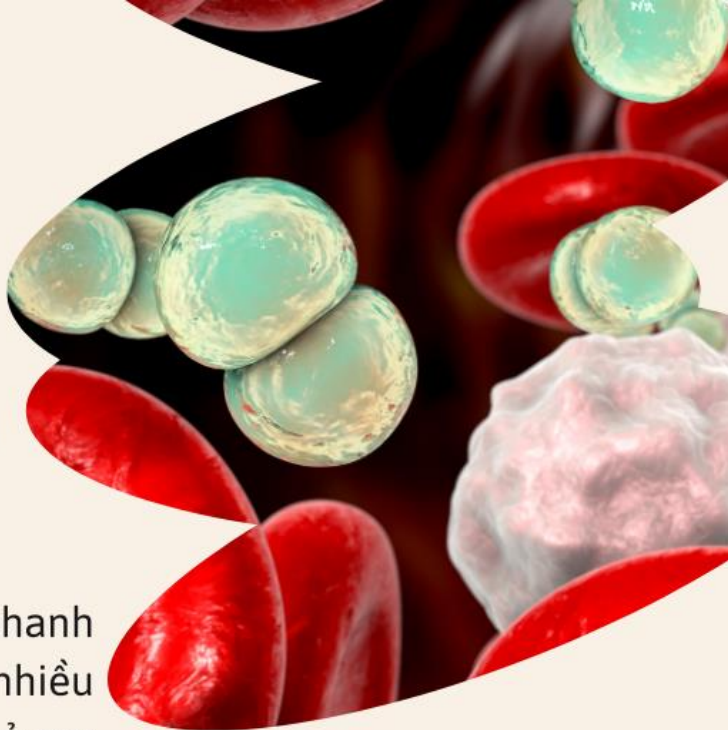
Vắc xin phòng bệnh có sẵn không?

Hiện nay có nhiều loại vắc xin ngừa vi khuẩn não mô cầu với các nhóm huyết thanh chính (serogroup) A, B, C, W, Y khác nhau đã có mặt tại các cơ sở tiêm chủng. Vắc xin này không nằm trong danh mục tiêm chủng bắt buộc, bạn có thể tiêm ngừa nếu có điều kiện. Các biện pháp dự phòng khác đã trình bày ở phần trên hiện vẫn là các biện pháp chính trong phòng ngừa bệnh não mô cầu.

Bệnh não mô cầu xâm lấn

Bệnh có tốc độ tiến triển nhanh
cũng như nguy cơ gây ra nhiều
biến chứng nghiêm trọng. Trẻ em
và thanh thiếu niên là nhóm có
nguy cơ mắc bệnh cao nhất.

UNITED STATES
of AMERICA

EpiC Meeting Targets and
Maintaining Epidemic Control

SỞ Y TẾ TP. HỒ CHÍ MINH
HCDC
TT KIỂM SOÁT BỆNH TẬT

SỐT, ĐAU ĐẦU
ĐỪNG NHẦM LẤN CẢM CÚM
VỚI NÃO MÔ CẦU!

VIÊM MÀNG NÃO DO NÃO MÔ CẦU LÀ GÌ...

Bệnh viêm màng não do não mô cầu là một bệnh nhiễm khuẩn cấp tính xảy ra đột ngột với các triệu chứng sốt, đau đầu dữ dội, buồn nôn và nôn, cổ cứng, thường có ban xuất huyết hình sao hoặc có thể có mụn nước. Bệnh nhân thường lơ mơ hoặc hôn mê. Có trường hợp biểu hiện một là đột ngột, xuất hiện mảng xuất huyết và sốc.

UNITED STATES
of AMERICA

EpiC Meeting Targets and
Maintaining Epidemic Control

1

Tiêm vắc-xin đầy đủ

2

Thực hành thói quen vệ sinh

3

Nhận biết triệu chứng để điều trị khẩn cấp

4

Sử dụng kháng sinh dự phòng cho người tiếp xúc gần với bệnh nhân nhiễm não mô cầu

Làm gì để giảm nguy cơ mắc bệnh não mô cầu cho bản thân và gia đình?